

Asia: VN/31537/2024

Lausuntopyyntö vesienhoitoasetuksen muuttamista koskevasta luonnoksesta ja ympäristöarvioinnista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTOPYYNTÖ VESIENHOITOASETUKSEN MUUTTAMISTA KOSKEVASTA LUONNOKSESTA JA YMPÄRISTÖARVIOINNISTA

Vesilaitosyhdistys on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninämme on noin 300 vesihuoltolaitosta kattaen noin 90 % maamme vesihuollosta. Järjestetty vesihuolto kattaa tällä hetkellä talousveden osalta yli 90 % ja jätevesien johtamisen ja käsittelyn osalta yli 80 % Suomen väestöstä.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua ja toteamme asiasta seuraavaa.

Yhdistys pitää asetuksen päivitystä perusteltuna. Asetusluonnos tukee vesien tilan arvioinnin johdonmukaisuutta ja vastaa vesienhoitolakiin (1299/2004) ja vesipuitedirektiiviin (2000/60/EY) tehtyjä muutoksia.

Huomiot yksittäisiin pykäliin ja kohtiin

2.1. 12 § ja 12 a § – Ekologinen tilaluokitus ja minimitekijäperiaate:

Asetuksessa vahvistettava ns. minimitekijäperiaate, jossa vesimuodostuman ekologinen tila määräytyy heikoimman tekijän perusteella, voi johtaa yksittäisten biologisten muuttujien korostumiseen. Tämä voi alentaa vesimuodostuman tilaluokitusta tilanteissa, joissa esimerkiksi fysikaalis-kemiallinen tila on hyvä, mutta yksittäisessä biologisessa tekijässä ilmenee vaihtelua.

Vesilaitosyhdistys ehdottaa, että asetukseen sisällytettäisiin selkeä viittaus mahdollisuuteen käyttää vaihtoehtoisia arviointitapoja tilanteissa, joissa biologisten muuttujien tietopohja on epävarma tai hajanaisesti kattava.

2.2. 12 b § – Vertailuolot ja raja-arvot:

Pidämme tärkeänä, että vertailuolujen ja biologisten muuttujien raja-arvojen määrittelyssä Suomen ympäristökeskus kuulee laajasti sidosryhmiä. Lausunnossa mainittu säännös kuulemisvelvoitteesta (12 b § 3 mom.) on kannatettava. Esitämme lisäyksenä, että vesihuoltolaitosten edustajat, kuten Vesilaitosyhdistys, nimetään erikseen tahoksi, joka otetaan mukaan kuulemis- ja valmisteluvaiheisiin. Tämä tukee käytännön toteutettavuutta ja lisää päätöksenteon hyväksyttävyyttä.

2.3. Luokituksen tietojärjestelmät ja läpinäkyvyys:

Koska ekologisen tilan luokittelu perustuu osin laskennallisiin tunnuslukuihin ja keskitettyyn tietojärjestelmätyöhön (ks. 12 a § ja muistion sivut 10–12), on tärkeää, että luokittelun laskentaperusteet, havaintopaikat ja tietopohjat ovat avoimesti saatavilla myös muille toimijoille.

Esitämme, että SYKE julkaisee vertailuarvot, laskentamenetelmät ja tilaluokittelun perustiedot systemaattisesti avoimessa tietokannassa.

2.4. Liite 5 – Ympäristötavoitteista poikkeaminen:

Yhdistys pitää kannatettavana, että liitteessä 5 olevia viittauksia päivitetään vesienhoitolain uuden 20 c §:n mukaisiksi. Samalla on syytä korostaa, että hankekohtaisten poikkeusten vaikutuksia tulee arvioida johdonmukaisesti ja suhteellisuusperiaate huomioiden, jotta vedenhankintaa turvaavat toimet eivät tarpeettomasti vaikeudu.

Haluamme lopuksi todeta, että kannatamme asetuksen tavoitteita ja esitettyä rakennetta, mutta korostaa seuraavia huomioita: Ekologisen tilaluokituksen soveltamisessa tulee huomioida biologisten aineistojen kattavuus ja laatu. Tämän lisäksi vertailuarvojen määrittelyssä ja luokittelun käytännön toimeenpanossa on tärkeää varmistaa vesihuollon toimijoiden osallistuminen. Haluame myös korostaa, että tietojärjestelmien ja laskentaperusteiden läpinäkyvyys on edellytys asetuksen onnistuneelle toteutukselle ja, että vesihuollon näkökulma tulee huomioida myös poikkeamien arvioinnissa ja dokumentoinnissa.

Riku Vahala

toimitusjohtaja

Paula Lindell

vesiasiain päällikkö

Lindell Paula
Suomen Vesilaitosyhdistys ry